

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Ndt/5/2018
Identifikačné číslo spisu: 7717010334
Dátum vydania rozhodnutia: 14. novembra 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7717010334.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského, na neverejnom zasadnutí konanom 14. novembra 2018 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného B. O. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák., o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného B. O., vedená na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4 Tos 60/2018, sa tomuto súdu n e o d n í m a .

O d ô v o d n e n i e

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Michalovce podala na Okresný súd Michalovce (ďalej len ako „okresný súd“) dňa 26. mája 2017 obžalobu na B. O. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. Predmetnej veci bola náhodným výberom pridelená spisová značka 3T/92/2017, a jej zákonným sudcom sa stal JUDr. Slavomír Harmóci, ktorý bol na základe vlastného oznámenia, uznesením Krajského súdu v Košiciach z 13. júna 2017, sp. zn. 4Nto/9/2017, (ďalej len ako „krajský súd“), podľa § 31 ods. 1 Tr. por. vylúčený z vykonávania úkonov v tejto trestnej veci. Vec, pod nezmenenou spisovou značkou, bola následne 4. júla 2017 náhodným spôsobom pridelená na rozhodnutie sudcovi, JUDr. Stanislavovi Sojkovi, PhD., ktorý obdobne oznámil svoju zaujatosť, čo malo za následok, že bol uznesením krajského súdu z 21. septembra 2017, sp. zn. 4Nto/12/2017, vylúčený z vykonávania úkonov v tejto veci. Trestná vec bola 19. októbra 2017 po tretí raz pridelená náhodným výberom ďalšiemu sudcovi okresného súdu, JUDr. Stanislavovi Vojtkovi. Obžalovaný podaním doručeným okresnému súdu dňa 19. decembra 2017 namietol zaujatosť sudcu, JUDr. Stanislava Vojtka, a zároveň vzniesol námietku zaujatosti voči všetkým sudcom okresných súdov v obvode Krajského súdu v Košiciach. Z obsahu podania však vyplýva, že táto námietka sa týka aj sudcov menovaného krajského súdu. Okresný súd uznesením z 21. decembra 2017, sp. zn. 3T/92/2017, rozhodol podľa § 32 ods. 3 Tr. por. o nevyklúčení sudcu, JUDr. Stanislava Vojtka, z vykonávania úkonov trestného konania v tejto veci. Toto uznesenie napadol obžalovaný sťažnosťou z 18. januára 2018. V nej okrem iného uviedol, že zaujatosť sudcov krajského súdu má byť daná tým, že predseda krajského súdu dlhodobo konal so znalosťou, že obžalovaný nie je biologickým otcom dieťaťa v skoršom konaní o zapretie otcovstva a prípadný trestný rozsudok bude len zárukou, že vec a súvisiace veci sa nebudú posudzovať ako organizovaný zločin justičných orgánov a osôb falšujúcich znalecké posudky. Sťažnosť obžalovaného bola krajskému súdu predložená na rozhodnutie 31. januára

2018 a bola jej pridelená spisová značka 4Tos/8/2018. V podaní doručenom krajskému súdu dňa 12. januára 2018 obžalovaný uviedol, že predseda okresného súdu, JUDr. Martin Stretavský, pod vedením predsedu krajského súdu, JUDr. Imrichom Volkaiom, mali dôvod na odstíhanie obžalovaného. V zmysle tejto úvahy obžalovaný navrhol vec predložiť Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len ako „najvyšší súd“) na delegáciu veci do obvodu Krajského súdu v Banskej Bystrici. Dňa 2. februára 2018 obžalovaný elektronickou poštou zaslal na krajský súd svoje ďalšie podanie, v ktorom uviedol, že v lehote 8 dní doručí bližšie odôvodnenie svojej námietky zaujatosti vznesenej voči sudcom okresných súdov v obvode krajského súdu a zároveň voči sudcom krajského súdu. Dalším elektronickým podaním z 12. februára 2018 obžalovaný k vznesenej námietke uviedol, že medzičasom zistil, že členom senátu, sp. zn. 4Tos/8/2018, je aj manžel sudkyne krajského súdu, JUDr. Diany Solčányovej, ktorá rozhodovala v súvisiacich veciach obžalovaného - v konaní o zapretí otcovstva, naposledy o obnove konania. Touto skutočnosťou podľa obžalovaného vzniká obava z možného ovplyvnenia rozhodovania konajúceho senátu vo veci vedenej pod sp. zn. 4Tos/8/2018, a preto obžalovaný požiadal minimálne o nahradenie namietaného člena senátu. V závere obžalovaný požiadal o predĺženie lehoty na bližšie zdôvodnenie svojej generálnej námietky zaujatosti do 16. februára 2018. Obžalovaný ďalším elektronickým podaním doručeným krajskému súdu a najvyššiemu súdu dňa 19. februára 2018 zrekapituloval svoje tvrdenia a výhrady voči predsedom oboch namietaných súdov. V porovnaní so skorším podaním z 12. januára 2018, obžalovaný všeobecnejšie navrhol prikázať vec súdu mimo obvod krajského súdu. Predmetná vec bola predložená najvyššiemu súdu na rozhodnutie dňa 23. februára 2018, pričom bola krajskému súdu vrátená prípisom zo dňa 29. mája 2018. Najvyšší súd podania obžalovaného posúdil sčasti ako námietku zaujatosti vznesenú voči členom senátu vo veci vedenej pod sp. zn. 4Tos/8/2018, a sčasti ako návrh obžalovaného na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. V tomto smere najvyšší súd nariadil krajskému súdu, aby obžalovaného vyzval na konkretizovanie svojich námietok. Najvyšší súd po oboznámení sa so spisom zároveň konštatoval, že v ňom chýba vyjadrenie všetkých sudcov okresného súdu k obžalovaného generálnej námietke zaujatosti. Z toho titulu krajský súd dňa 11. júna 2018 vrátil spis okresnému súdu na doplnenie tohto nedostatku. Po vykonaní nariadeného úkonu bola vec krajskému súdu opätovne predložená 25. júla 2018 a bola jej pridelená spisová značka 4Tos/60/2018. Krajský súd vyzval obžalovaného na konkretizovanie vznesených námietok listami zo dňa 11. júna 2018, 7. augusta 2018, 30. augusta 2018 a 8. októbra 2018. Obžalovaný sa síce svojimi podaniami zo dňa 9. júla 2018, 17. júla 2018, 5. septembra 2018, 25. septembra 2018, 2. októbra 2018 a tiež 16. októbra 2018 obrátil na krajský súd s viacerými požiadavkami, avšak bez akejkoľvek reakcie na opakovane zaslanú výzvu na konkretizovanie vznesených námietok. Za tejto situácie bol trestný spis opätovne predložený na rozhodnutie najvyššiemu súdu dňa 24. októbra 2018. Zohľadniac skutočnosť, že obžalovaný nereagoval ani po opakovaných výzvach na konkretizáciu svojich námietok, najvyšší súd posúdil toto podanie ako návrh na delegáciu, pričom po preskúmaní veci zistil, že nie sú splnené zákonné podmienky pre odňatie veci krajskému súdu. Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. V zmysle stabilnej judikatúry treba námietku zaujatosti voči všetkým sudcom dotknutého súdu považovať za návrh na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por., pričom konštatovanie zaujatosti všetkých sudcov daného súdu z rozhodovania zároveň napĺňa požiadavku dôležitého dôvodu (R 12/1972, R 7/1984, R 101/2000). Tu sa žiada zdôrazniť, že delegácia podľa § 23 ods. 1 Tr. por. predstavuje výnimku z princípu uvedeného v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Delegácia nemá slúžiť k obchádzaniu tohto princípu, a preto pre jeho aplikáciu nepostačuje, ak sú dané dôvody pre vylúčenie len niektorých sudcov dotknutého súdu z konania. Obžalovaný vo svojich podaniach neuviedol také skutočnosti, ktoré by boli dôvodom pre odňatie veci krajskému súdu. Jeho námietky mali len všeobecnú povahu, pričom tvrdenie o ovplyvňovaní trestného konania predsedami dotknutých súdov, osobitne predsedom krajského súdu, nebolo podložené žiadnou objektívnou skutočnosťou. Z vyjadrenia 54 aktívnych sudcov krajského súdu pritom jednoznačne vyplýva, že sa necítia byť vo veci zaujatí. Najvyšší súd pre úplnosť poukazuje na skutočnosť, že dôvod na delegáciu veci by nebol daný ani v prípade preukázanej zaujatosti predsedu krajského súdu, nakoľko predseda súdu z titulu tejto funkcie nedisponuje žiadnymi oprávneniami, ktorými by mohol zasahovať do rozhodovacej činnosti v konkrétnej veci iného sudcu pôsobiaceho či už na rovnakom, alebo na odlišnom súde. Aj v zmysle judikatúry najvyššieho súdu bol

ustálený názor, že ani okolnosť vylúčenia sudcu z rozhodovania o veci, ktorý zároveň zastáva funkciu predsedu či podpredsedu súdu, sama o sebe nie je dôvodom, pre ktorý by mali byť vylúčení z rozhodovania o veci aj ostatní sudcovia tohto súdu, a teda nemôže byť ani dôvodom pre delegáciu (porovnaj R 40/1991). Na záver najvyšší súd dodáva, že týmto rozhodnutím nie je dotknutá sťažnosť obžalovaného proti uzneseniu okresného súdu z 21. decembra 2017, sp. zn. 3T/92/2017. O tejto sťažnosti je v zmysle ustanovenia § 32 ods. 4, ods. 5 písm. c/ Tr. por. oprávnený rozhodnúť len sťažnostný súd, ktorým je v tomto prípade krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 4Tos/60/2018. Na podklade týchto úvah najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.